

[Grünbaum.]

bør forfalde ved arv. Det er netop det synspunkt, der har været afgørende ved udarbejdelsen af det forslag til en dødsbøbeskatning, der blev til lov i marts 1967 som led i kildeskattelovgivningen, og som regeringens forslag nu desværre bryder så afgørende med.

Efter regeringens lovforslag, der på dette punkt i hvert fald fuldt ud opretholdes, også ved de af finansministeren stillede ændringsforslag, skal en sådan beskatning af værdistigningen nemlig normalt ikke ske. Det bliver hovedreglen, hvis forslaget vedtages, og det er et betydeligt tilbageskridt, mener vi, i forhold til den lov, som blev vedtaget i 1967. Det er på dette punkt, striden står. Striden står ikke på spørgsmålet om, hvorvidt der bør tages vidtgående hensyn til de eventuelle likviditetsvanskeligheder, der, når skatten skal betales, kan opstå for den erhvervsvirksomhed, som skal føres videre af arvinger eller legatarer.

Det naturlige måtte være, at man, når der er enighed om det grundsyn, som jeg har fremstillet, da sagde: ja, skatten af kapitalgevinsten er forfalden, og den skal fra dødsboet tilgå samfundet som helhed; men med selve betalingen af denne skat kan der gives henstand — f. eks. som af os foreslået i den skitse, der er aftrykt i betænkningen — over en periode på 12 år og med afdragsfrihed i de første 2 år. Vi har samtidig foreslået, at renterne af henstandsbeløbet kunne tilfalde den pågældende virksomheds sociale fond, hvor en sådan fandtes eller blev oprettet, og ellers gå til sociale formål til fordel for de mennesker, der er ansat i virksomheden. En sådan ordning ville ikke alene tilgodese de rent likviditetsmæssige hensyn, som man især — og med rette — har påberåbt sig, men også i øvrigt indeholde en så positivt socialt betonet nydannelse, at disse tanker burde have været taget op til realitetsbehandling, så meget mere som vi jo ikke fra vor side har været stejle eller afvisende over for at finde frem til et rimeligt kompromis.

Det synes jeg også fremgår af vores skitseforslag. Vi har anerkendt det såkaldte successionsprincip, som ligger i finansministerens forslag, hvorefter den arving, der overtager og viderefører en virksomhed, kan indtræde i den afdødes skattemæssige

stilling med hensyn til afskrivningerne og dermed tilsvarende slippe for at betale kapitalvindingskat, skat af særlig indkomst. Vi har anerkendt dette princip inden for et meget stort område, nemlig for maskiner, inventar og lignende driftsmidler, hele det område, der er undergivet saldoafskrivninger. Vi var også villige til at anerkende successionsprincippet for bygninger og installationer for den afskrivningsberettigede del af værdien.

Tilbage står kun spørgsmålet om den egentlige kapitalgevinst på fast ejendom, aktier o. lign. Her skiller vandene. Inden for afskrivningsområdet vil der ikke ske nogen alvorlig tilsidesættelse af de samfundsmæssige synspunkter ved at gennemføre successionsprincippet, idet man i hvert fald herved forhindrer, at der kan begyndes forfra med afskrivning på opskrevne værdier, og inden for saldometodens område vil der også, som regel da, ret hurtigt følge en avancebeskatning. Helt anderledes ligger det med den egentlige kapitalgevinst for fast ejendom, aktier, andelsbeviser og lignende værdipapirer. Her vil successionsprincippets anvendelse meget ofte få den virkning, at det hovedprincip, som ellers alle i udvalget i og for sig er enige om — nemlig princippet om kontinuert beskatning også af dødsboer — vil blive afgørende brudt, idet den skattemæssige succession her i vidt omfang vil føre til, at skatten først på et meget sent tidspunkt og måske aldrig nogen sinde kommer frem til betaling. Der er vist også enighed om denne vurdering i udvalget; det er i hvert fald ikke mit indtryk fra forhandlingerne, at der var nogen uenighed om selve vurderingen af dette problem. Disse såkaldte langvarige aktiver vil ofte forblive i familiens kreds. De kan gå i arv fra generation til generation, og successionsprincippet vil da simpelt hen medføre, at skatten af kapitalgevinst aldrig tilfalder samfundet. Her er princippet om den kontinuerte beskatning, som regeringspartierne siger de er enige i — og det tror jeg også er rigtigt — brudt på et meget væsentligt punkt.

Jeg tror også, at den metode, som man nu vil anvende inden for dette område, vil forøge tendensen til kapitalkoncentration i det danske samfund; det er ikke, fordi jeg vil lægge voldsom stor vægt på det, men der er i hvert fald ikke noget, som går i